

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4078/2023
23.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Иван Иванковић адвокат из ..., против туженог ЈП „Електропривреда Србије“ Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2547/23 од 28.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 23.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2547/23 од 28.06.2023. године тако што се **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 804/20 од 01.02.2023. године, исправљена решењем истог суда од 24.03.2023. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова целог поступка исплати износ од 153.579,33 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 804/20 од 01.02.2023. године, исправљеној решењем истог суда од 24.03.2023. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете због мање исплаћене зараде по основу сменског рада за период од марта 2017. године до фебруара 2020. године исплати појединачно одређене износе са законском затезном каматом од доспелости па до исплате као и да наведене износе за тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за ПИО и тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 89.016,00 динара са законском затезном каматом од наступања извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2547/23 од 28.06.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 804/20 од 01.02.2023. године, исправљена решењем истог суда од 24.03.2023. године, у ставу првом изреке и одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде штете због мање исплаћене зараде по основу сменског рада исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате као и да на наведене износе уплати за тужиоца доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за ПИО.

Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 804/20 од 01.02.2023. године исправљеној решењем истог суда од 24.03.2023. године и одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка са припадајућом законском затезном каматом и обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.950,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка по жалби у износу од 6.232,22 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог на неодређено време и у утуженом периоду обављао је послове радног места ... у дванаесточасовном режиму рада (12 сати рад, 36 сати одмора, 12 сати рада и тако редом). Тужени је за тако обављени рад вршио обрачун и исплату зараде у складу са чланом 30. Посебног колективног уговора, али без увећања зараде за 8,9% по основу сменског рада, у складу са чланом 38. ПКУ.

Тужиоцу је за период од марта 2017. године закључно са фебруаром 2020. године, у периодима када је тужилац обављао рад у сменама, није исплаћивао увећану зараду по основу сменског рада и то у износу од 30.396,70 динара, а који је утврђен од стране судског вештака економско-финансијске струке.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 164. Закона о раду усвојио тужбени захтев за исплату накнаде за сменски рад као и накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора. По налажењу тог суда, тужилац је у наведеном временском периоду радио у сменама и зато има право на увећану зараду у складу са чланом 108. став 4. Закона о раду и чланом 38. став 1. тачка 4. као и члана 118. став 1. тачка 6. Закона о раду и то у висини утврђеној вештачењем.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По налажењу тог суда, начин рада тужиоца нема карактер сменског рада, због чега је неосновано потраживање тужиоца за исплату по том основу, због чега им не припада ни накнада на име зараде за време коришћења годишњег одмора.

Овакво правно становиште другостепеног суда није правилно.

Дефиниција сменског рада садржана је у Директиви Европске Уније 2003/88/ЕЦ која није непосредни извор права али доприноси његовом тумачењу. По тој дефиницији, сменски рад је такав начин организације рада у коме радници мењају једни друге на истом радном месту у складу са одређеним обрасцем, укључујући образац ротирања који може бити непрекидан или са прекидима (континуиран или дисконтинуиран).

Запослени на истим пословима на којима су радили и тужиоци, смењивали су се према унапред утврђеном редоследу, 12 сати рада - 36 одмора - 12 сати рада, што значи да је у конкретном случају обављан сменски рад, у складу са одредбом члана 63. став 1. Закона о раду.

Тужени није спорио да је тужилац рад обављао на изложени начин, нити је оспорио висину потраживања утврђену вештачењем, а како тужиоцу припада право на

исплату увећане зараде по основу сменског рада, због чега имају право на исплату исте, па је због погрешне примене материјалног права од стране другостепеног суда, побијана пресуда преиначена на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено као у првом ставу изреке.

Одлука садржана у ставу другом изреке донета је применом члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и 154. ЗПП. Тужиоцу су досуђени трошкови целог поступка и то: на име трошкова превоза (поред досуђеног износа од 10.000,00 динара првостепеном пресудом) износ од 54.800,00 динара, на име трошкова за обављени рад изван седишта канцеларије износ од 48.000,00 динара, састав жалбе и ревизије износ од по 18.000,00 динара и на име трошкова судске таксе на ревизију износ од 6.231,73 динара и судске таксе на одлуку по ревизији износ од 9.347,60 динара. Висина ових трошкова одређена је применом важеће Адвокатске и Таксене Тарифе, према вредности предмета спора у време пресуђња.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић